

Constantin Băjenaru, *Bibliografie generală (selectivă) a Țării Făgărașului*, Sibiu, Editura Muzeului Național Brukenthal, 2022, 105 p., ISBN 978-630-6520-14-5.

Volumul harnicului cercetător al istoriei Țării Făgărașului, Constantin Băjenaru, reprezintă unul de noutate și un instrument extrem de util pentru cei care se vor dedica, în viitor, la cercetarea acelei importante părți din sudul Transilvaniei, numită și Țara Oltului. Autorul a strâns, pentru prima dată, între copertile cărții, o multitudine de autori și lucrări care reflectă ceea ce s-a scris până în prezent despre Țara Făgărașului, în toate domeniile.

Constantin Băjenaru este un cercetător împătimit al Țării Făgărașului. Autor a două lucrări monumentale, consistente, de referință – referitoare la zonă –, „Țara Făgărașului în timpul stăpânirii austriece (1691-1867)”, Alba Iulia, Editura Altip, 2013, 437 p. și „Comitatul Făgăraș (1876-1918)”, Alba Iulia, Editura Altip, 2016, 343 p., dar și al unui număr mare de studii, articole și monografii referitoare la arealul prezentat. În noua sa lucrare, Constantin Băjenaru oferă cu modestie, generozitate și bunăvoință, o bibliografie (e drept, selectivă) atât de necesară viitoarelor cercetări pentru domenii variate. Cele mai timpurii informații scrise, referitoare la zonă, datează abia din prima jumătate a secolului al XIII-lea. Reconstituirea realităților istorice din epocile precedente, anterioare primelor relatări scrise, este posibilă doar în funcție de rezultatele cercetărilor arheologice, lingvistice și toponimice. Cercetările arheologice din ultimele decenii, desfășurate în zonă, au scos la lumină o serie de așezări neolitice, din epoca bronzului, a fierului, castre romane, epoca migrațiilor etc. Din perioada secolelor IV-VIII sunt foarte puține descoperiri arheologice. Colonizarea sașilor, în zonă, începând cu secolul al XI-lea, a dus la revigorarea acesteia și, totodată, la apariția a tot mai numeroase informații referitoare la populație, demografie, așezări, toponime, organizare ș.a.

Așa cum precizează autorul, în „Cuvânt introductiv” (p. 3), lucrarea „își propune, pentru prima dată, să reunească, în bună măsură, contribuțiile îndeosebi românești, relative la arealul Țării Făgărașului, din punct de vedere arheologic, istoric, demografic, etnografic, folcloric, artistic, arhitectonic, geologic și geografic, turistic etc., fie ele monografii, lucrări, studii și articole. Caracterul selectiv al unui asemenea demers a fost impus în special de vastitatea abordării multor domenii de cercetare, presupunând o multitudine de aspecte”. De aceea autorul a optat să utilizeze „titluri de lucrări cu caracter special din toate domeniile abordate de cercetători specializați sau nu în zonele de competență, spre a deveni instrumente de lucru pentru cercetările viitoare” (p. 3).

În lucrarea sa, Constantin Băjenaru a specificat autorii, cât și lucrările acestora, nominalizați în ordine alfabetică, tocmai pentru a putea fi urmărite aspectele de care s-a ocupat fiecare cercetător, de-a lungul timpului. Abordarea bibliografică cuprinde, în afară de cea dedicată istoriceii Țării Făgărașului, și a zonei situată în dreapta Oltului, cu localitățile care, din punct de vedere administrativ, au fost parte componentă a comitatului, apoi a județului Făgăraș, până în anul 1950.

Constantin Băjenaru concluzionează astfel despre demersul său (p. 4): „Publicarea prezentei bibliografii nu reprezintă doar o datorie profesională, ci și un efort de a scoate în evidență cele mai multe lucrări de valoare editate până acum, care să ofere, indiferent de timp și spațiu, modele care dăinuie”. Un demers benefic, deloc facil, care a necesitat un volum impresionant de muncă și cercetare asiduă, de selectare și ordonare, de fructificare și punere în valoare a muncii numeroșilor cercetători și pasionați, care de-

a lungul timpului s-au aplecat spre studierea și scoaterea la lumină a datelor și informațiilor referitoare la Țara Făgărașului.

Doar parcurgând „Lista abrevierilor periodicelor”, ne putem face o idee despre multitudinea de reviste, buletine, ziare, anuare, anale, îndrumătoare, studii ș.a., care au fost parcurse, studiate, cercetate și selectate pentru a oferi o bază solidă și complexă de date, din diverse domenii, deosebit de necesare cercetătorilor sau pasionaților. Nu au fost utilizate doar rezultatele cercetătorilor români, ci și ale celor germani și maghiari, deoarece spațiul la care se referă lucrarea a fost și este unul multicultural, din punct de vedere etnic.

Considerăm că este necesar, util și corect să scoatem în evidență faptul că lucrarea cuprinde peste 860 de autori și 1.335 de lucrări (cărți, albume, monografii, studii, articole ș.a.) referitoare la diverse aspecte și domenii din evoluția Țării Făgărașului. Prin urmare, Constantin Băjenaru a reușit să își atingă, cu brio, țelul propus, ba chiar l-a depășit! Cu o acribie demnă de admirat, cu o tenacitate de invidiat, cu o răbdare și o perseverență demne de toată lauda, autorul oferă cercetătorilor, cât și publicului larg, o lucrare de mare importanță, un instrument extrem de util pentru cei dornici să se avânte în viitoare cercetări, de mai mare sau mai redusă amploare, axate pe vechile sau mai noile realități din Țara Făgărașului.

Totodată, lucrarea constituie un impuls pentru arheologii, istoricii și cercetătorii din variate domenii. Arheologii ar trebui să-și intensifice cercetările pentru a scoate la lumină artefacte care să contribuie la confirmarea continuității de locuire în zonă, să clarifice unele probleme din perioada mai puțin pusă în evidență a locuirii făgărașene. Cercetătorii și istoricii ar fi impulsionați să desfășoare studii mai ample asupra vechilor documente și cronici, care s-au păstrat, pentru a reliefa evoluția Țării Făgărașului în diverse perioade istorice, utilizând și informațiile referitoare la toponimia păstrată, atât de bogată și variată.

Apreciem că lucrarea este o realizare unică, de excepție, utilă atât pentru specialiști, dar și pentru publicul larg – pasionat de evoluția zonei –, și considerăm că va reprezenta una dintre cele de referință pentru toți cei care vor realiza viitoare cercetări referitoare la Țara Făgărașului.

Alexandru Bucur